

DERINIMO PAŽYMA

Pastabos teikėjas	Pastaba	Argumentai
Teisingumo ministerija	3. Projekto lydimajame medžiagoje nėra pateikta informacijos, kokia tvarka vadovaujantis bus įgyvendinamas Projekto 1 straipsnio 3 dalimi teikiamas siūlymas. Šiuo atveju siūlytina įvertinti galimybę aptariamame dalyje (tinkamoje vietoje) numatyti nuostatą „Vyriausybės nustatyta tvarka“ bei atitinkama informacija papildyti aiškinamojo rašto 12 punktą.	Neatsižvelgta 1. Siūloma nustatyti aiškias teises prielaidas, kurioms esant viešosios įstaigos, kurios savininkė ar dalininkė yra valstybė, nuosavybės teise priklausantis turtas gali būti neatlygintinai perduodamas valstybei ar su ja susijusiam asmeniui. Įstatymo projekte yra aiškiai apibrėžti tokio perdavimo subjektai, objektas, priimančio sprendimą subjektas ir perdavimo tikslas. 2. Siūloma nuostata reglamentuoja ne valstybės turto valdymo tvarką, o viešosios įstaigos nuosavybės teise valdomo turto perdavimo galimybę konkrečiu, įstatyme apibrėžtu atveju. Tokiam perdavimui taikomas bendrasis civilinės teisės, apskaitos bei viešųjų įstaigų veiklą reglamentuojantis teisinis reguliavimas, todėl papildomos Vyriausybės nustatomos tvarkos poreikio nėra. 3. Atskiros įgyvendinamojo teisės akto priėmimas nagrinėjamu atveju sukurtų perteklinį teisinį reguliavimą ir neatitiktų teisėkūros aiškumo, sistemiskumo ir teisėkūros ekonomiškumo principų.
Vilniaus universitetas	Projekto 1 straipsnio 3 dalyje, kurioje numatomas Įstatymo 36 straipsnio papildymas nauja 10 dalimi, nustatoma išskirtinė teisė valstybei (ar su ja susijusiam asmeniui) gauti nuosavybės sveikatos priežiūros įstaigos, kurios teisinė forma yra viešoji įstaiga, nuosavybės teise valdomą turtą. Specifinio teisinio reguliavimo poreikis yra aptartas Projekto aiškinamajame rašte, identifikuojant konkretų atvejį – Nacionalinio vėžio instituto (toliau – NVI) veiklos dalies perdavimą Vilniaus universiteto ligoninei Santaros klinikoms. Nekvestionuojant poreikio išspręsti susidariusią situaciją,	Neatsižvelgta Pirmiausiai paminėtina tai, kad Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo 36 straipsnio keitimo projektu siekiama išspręsti dėl teisinio reguliavimo spragos esančią problemą, kuri Vilniaus universiteto ligoninės Santaros klinikoms per 2025 metus kainavo apie 600 000 eurų. Laikytina absurdiška situacija, kai viena valstybės viešoji asmens sveikatos priežiūros įstaiga negali neatlygintinai perduoti jos veiklai nebereikalingo su asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimu susijusio turto kitai valstybės viešajai asmens sveikatos priežiūros įstaigai, kai yra įgyvendinami valstybės sprendimai dėl įstaigų klinikinės veiklos konsolidavimo asmens sveikatos priežiūros paslaugų kokybei gerinti. Manome, kad Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo 36 straipsnio keitimo projektu nustatydami aiškias sąlygas neatlygintinam turto perdavimui, nepažeisime valstybės lygiateisiškumo civiliniuose santykiuose principo, nes turtas kaip buvo vienos valstybės viešosios įstaigos taip toliau ir liktų kitos

	atkreiptinas dėmesys, kad Projekte kalbama ne apie atlygintą turto perdavimą, kaip tai numatyta Lietuvos Respublikos viešųjų įstaigų įstatymo 3 straipsnio 2 dalies 3 punkte, o apie neatlygintą perdavimą. Atsižvelgiant į tai, kad viešosios įstaigos turtas būtų perduodamas valstybei ar su valstybe susijusiam asmeniui neatlygintai, atitinkamai turėtų būti mažinama proporcingai valstybės įnašo dalis įstaigos dalininkų kapitale – toks veiksmas išlygintų teisinio reguliavimo disbalansą bei nesuderinamumą su Civilinio kodekso 2.36 straipsnio 1 dalies imperatyvia nuostata, draudžiančia valstybei ar savivaldybei privilegijas civiliniuose santykiuose, vadovaujantis konstituciniais proporcingumo, teisinio saugumo, teisėtų lūkesčių apsaugos, teisingumo, asmenų lygiateisiškumo, nuosavybės neliečiamumo principais.	valstybės viešosios įstaigos, veikiančių asmens sveikatos priežiūros srityje, turtu. Atkreiptinas dėmesys, kad Viešųjų įstaigų įstatymo 1 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad Viešųjų įstaigų įstatymo nuostatos viešosioms įstaigoms, kurių veiklą reglamentuoja kiti įstatymai, taikomos tiek, kiek kiti įstatymai nenustato kitaip. Pastaroji nuostata reiškia tai, kad kiti įstatymai (šiuo atveju Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymas) gali nustatyti kitokį reglamentavimą dėl viešosios įstaigos turto alternatyvų atitinkamų reformų kontekste.
	Atsižvelgiant į Projekto aiškinamajame rašte išdėstytas priežastis, lėmusias Projektu siūlomo reguliavimo poreikį, atkreipiame dėmesį, kad NVI yra valstybinis mokslinių tyrimų institutas. Šis jo statusas įtvirtintas Lietuvos Respublikos Nacionalinio vėžio instituto įstatymo 1 straipsnyje bei Nacionalinio vėžio instituto įstatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2022 m. lapkričio 30 d. nutarimu Nr. 1191 „Dėl Nacionalinio vėžio instituto pertvarkymo, Nacionalinio vėžio instituto įstatų	Neatsižvelgta Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo 2 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad sveikatos priežiūros įstaiga (toliau – įstaiga) – juridinis asmuo, organizacija ar jų filialas, šio įstatymo, Lietuvos Respublikos papildomosios ir alternatyviosios sveikatos priežiūros įstatymo ir Visuomenės sveikatos priežiūros įstatymo nustatyta tvarka turintis teisę teikti sveikatos priežiūros paslaugas. <i>Nacionalinis vėžio institutas tokią licenciją turi ir teikia antrinės ambulatorinės ir bendrines asmens sveikatos priežiūros paslaugas.</i> Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo 2 straipsnio 6 dalyje nustatyta, kad „sveikatos priežiūros paslaugos (toliau – paslaugos) – įstaigos ir paslaugų užsakovų susitarimu grindžiamas įstaigos veiklos rezultatas. Paslaugų užsakovais gali būti Sveikatos sistemos įstatyme nustatyti

patvirtinimo, valstybės turto investavimo ir valstybei nuosavybės teise priklausancio turto perdavimo pagal valstybės turto patikėjimo sutartį“, 1 punkte. Valstybinių mokslinių tyrimų institutų, kurių teisinė forma yra viešoji įstaiga, veiklos ypatumai reguliuojami Lietuvos Respublikos viešųjų įstaigų bei Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatimuose. Lietuvos Respublikos sveikatos priežiūros įstaigų įstatymas valstybiniais mokslinių tyrimų institutams nėra taikomas, ką liudija ir Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo 1 straipsnio 1 dalis, kurioje numatyta, kad „Šis įstatymas nustato sveikatos priežiūros įstaigų klasifikaciją, jų steigimo, reorganizavimo, likvidavimo, veiklos, jos valstybinio reguliavimo pagrindus, kontrolės priemonės, valdymo ir finansavimo ypatumus, Lietuvos nacionalinės sveikatos sistemos įstaigų nomenklatūrą, sveikatos priežiūros įstaigų ir pacientų santykius, atsakomybės už šio įstatymo pažeidimus pagrindus.“ Pažymėtina ir tai, kad Mokslo ir studijų įstatymas, esantis <i>lex specialis</i> ir reglamentuojantis valstybinių mokslinių institutų veiklą, nenumato išimčių bei nenumato galimybių kituose įstatimuose nustatyti valstybinių mokslinių tyrimų institutų veiklos ypatumus (žr. Mokslo ir studijų įstatymo 2 straipsnį, kuriame numatytos Įstatymo taikymo išimtys),	LNSS veiklos užsakovai (<i>tarp jų ir Valstybinė ligonių kasa</i>), kiti juridiniai ir fiziniai asmenys.“ Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo 3 straipsnio 1 dalies 4 punkte nustatyta, kad LNSS įstaigoms taip pat priskiriamos kitos įmonės ir įstaigos, įstatymų nustatyta tvarka sudariusios sutartis su Valstybine ligonių kasa. <i>Nacionalinis vėžio institutas turi sudaręs sutartį su Valstybine ligonių kasa, todėl institutas yra LNSS dalyvis, kuriam taikomi sveikatos priežiūros veiklą reglamentuojantys teisės aktai.</i> Nekvestionuojant to, kad Nacionalinis vėžio institutas yra valstybinis mokslinių tyrimų institutas, pažymėtina tai, kad: 1) pagal Nacionalinio vėžio instituto įstatymo 2 straipsnio 6 punktą, vienas iš Nacionalinio vėžio instituto veiklos tikslų yra teikti aukščiausio lygio specializuotas ir individualizuotas onkologijos asmens sveikatos priežiūros paslaugas Lietuvos ir užsienio gyventojams; 2) pagal Nacionalinio vėžio instituto įstatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2022 m. lapkričio 30 d. nutarimu Nr. 1191: - 20 punktą: Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos ir Sveikatos apsaugos ministerijos, kaip Instituto dalininko (savininko) teises ir pareigas įgyvendinančių institucijų (abi kartu toliau – dalininkai), kompetencija apibrėžta Mokslo ir studijų įstatyme, Viešųjų įstaigų įstatyme, <u>Sveikatos priežiūros įstaigų įstatyme ir kituose teisės aktuose, reglamentuojančiuose mokslinių tyrimų institutų ir sveikatos priežiūros įstaigų veiklą;</u> - 45 punktą: Nacionalinio vėžio instituto klinikos veiklą, susijusią su asmens sveikatos priežiūra, <u>reglamentuoja Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymas, kiti su asmens sveikatos priežiūra susiję teisės aktai</u> ir šie įstatai. Vertinant tai, kas pirmiau paminėta, Nacionaliniam vėžio institutui asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimo srityje yra taikomos Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo nuostatos. Jeigu Nacionalinio vėžio instituto veiklai, susijusiai su asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimu, yra taikomos Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo nuostatos, tai tokiu atveju ir įstaigos turto, naudojamo asmens sveikatos priežiūros
--	--

	todėl darytina išvada, kad siūlomu teisiniu reguliavimu keliami tikslai negali būti pasiekti, nes Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymas ta apimtimi, kiek nustato NVI turto valdymo klausimus, NVI atžvilgiu negali būti taikomas.	paslaugoms teikti, teisinis statusas gali būti nustatomas Sveikatos priežiūros įstaigų įstatyme.
--	--	---
